Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru, judecător – Boțan Olga
Dosarul nr. 2a-2793/24
2-23098011-02-2a-10072024

D E C I Z I E

26 noiembrie 2024 municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componență:
Președintele ședinței, judecător Pulbere Ruxanda
Judecători Dulghieru Dorin și Cașcaval Andrei
Grefier Gonciar Elena

examinând în ședință publică, apelul declarat de reprezentantul ÎM ”Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, Nicolaescu Gheorghe,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Burca Alexandru împotriva ÎM ”Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, cu privire la încasarea despăgubirii pentru prejudiciul material cauzat,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 25 martie 2024,

a c o n s t a t a t :

Pretențiile din acțiune:

La 06 iulie 2023 Burca Alexandru a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva ÎM ”Asociația de Gospodărie a Spațiilor Verzi”, solicitând încasarea sumei de 200.481,99 lei cu titlu de prejudiciu material și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la 09 august 2022, aproximativ la ora 19:15, se deplasa cu automobilul personal de model ***** (număr de înmatriculare *****) pe str. ***** din mun. Chișinău, iar vizavi de blocul de locuit *****, din cauza ploii abundente ce a durat aproximativ 7 minute, pe automobilul său a căzut o parte din arbore specia „plop” ce se afla la circa 2 metri de la traseu, automobilul său fiind deteriorat semnificativ și ne mai putând fi exploatat.

Faptul descris supra și inclusiv deteriorarea automobilului este confirmat și prin scrisoarea Inspectorului de Poliție Râșcani din 11 august 2022, dar și prin imaginele foto de la fața locului.

În context, reclamantul a menționat că, arborele din care a căzut o parte peste automobilul său, se află în gestiunea ÎM ”Asociația de Gospodărie a Spațiilor Verzi”, are diametrul de aproximativ 1,5 metri, cu vârsta aproximativă de 60 ani și nu a fost îngrijit anterior de angajații pârâtei pentru a preveni un eventual incident, deși la situația din 09 august 2022, era marcat cu vopsea de culoare albastră pentru a fi defrișat.

Reclamantul a susținut că, prin raportul de evaluare a pagubei nr. 4000/12A din 19 decembrie 2022 (la care a fost invitată și ÎM ”Asociația de Gospodărie a Spațiilor Verzi”), expertul a constatat că suma prejudiciului cauzat automobilului este de 200.481,99 lei, iar valoarea medie a acestui automobil pe piață constituie suma de 14.083,34 euro, adică aproximativ 277.092,54 lei și având în vedere că valoarea de reparație a automobilului depășește 75% din valoarea totală a acestuia, nu este rațional de a fi reparat.

În acest sens, reclamantul a remarcat că, la 27 octombrie 2022 a expediat în adresa pârâtei o solicitare cu privire la arborele specia „plop” care i-a prejudiciat automobilul și anume, arborele ce se află pe str. *****, mun. Chișinău, vizavi de blocul de locuit ***** și aproximativ la 2 metri de la traseul rutier.

Prin scrisoarea cu nr. 927/2022 din 09 noiembrie 2022, pârâta l-a informat că: 1) vârsta exploatabilității arborilor de specia „plop” este de 25-40 ani; 2) pe adresa menționată de reclamant (str. *****, mun. Chișinău, vizavi de blocul de locuit *****) a fost efectuată cercetarea fitosanitară a 6 arbori, unde s-a constatat că au depășit cu mult vârsta exploatabilității și prezenta pericol de frângere sau chiar doborâre a lui și prezentând pericol pentru oameni și bunuri; 3) acești arbori de plop bătrâni strict necesar urmează a fi înlocuiți cu arbori tineri pentru a evita situația de accident.

Ulterior, la 14 noiembrie 2022, Burca Alexandru a solicitat o informație suplimentară de la pârâtă despre arborii ce au prejudiciat automobilul, iar prin scrisoarea din 25 noiembrie 2022 pârâta l-a informat suplimentar că cei 6 arbori (str. *****, mun. Chișinău, vizavi de blocul de locuit *****, aliniamentul stradal) au o vârstă aproximativă de 60 ani și ei au fost marcați cu scopul de a fi defrișați.

Astfel, reclamantul a indicat despre expedierea la data de 25 ianuarie 2023 a unei reclamații în adresa pârâtei prin care a solicitat restituirea prejudiciului cauzat de arborele care se afla în gestiunea pârâtului și urma a fi înlocuit, deoarece prezenta pericol pentru oameni și bunuri.

Prin scrisoarea din 03 februarie 2023 pârâta a refuzat restituirea prejudiciului, invocând, că pagubele materiale au fost cauzate drept urmare a fenomenelor naturii din 09 august 2022, care au constat în ploi și vânt ce au dus la ruperea crengilor și arborilor, motiv din care nu este imputabilă răspunderea pârâtului. De asemenea, drept motiv a refuzului pârâtul a invocat și faptul că în gestiunea sa nu se află

spațiile verzi din curțile blocurilor, iar din textul reclamației nu este clar unde a fost exact locul căderii arborelui.

La 13 februarie 2023 reclamantul a solicitat repetat restituirea prejudiciului cauzat, însă, prin scrisoarea din 13 martie 2023 pârâtul a refuzat din nou restituirea prejudiciului, invocând că arborele a căzut drept urmare a fenomenelor naturii, iar alte probe privind responsabilitatea pârâtului nu au fost prezentate și nu există un act privind starea fitosanitară a arborelui. De asemenea, pârâtul a invocat că atât timp cât arborele căzut se află într-o stare fitosanitară bună, legea nu stabilește obligații de a acționa.

În opinia reclamantului, este neîntemeiată poziția pârâtei reflectată în scrisorile din 03 februarie 2023 și 13 martie 2023, precum că pagubele materiale au fost cauzate drept urmare a fenomenelor naturii și nu poate fi antrenată răspunderea ei, or, arborele a căzut drept efect al inacțiunilor de a defrișa arborii care au trecut cu mult limita de vârstă și au creat pericol pentru oameni și bunurile lor.

Astfel, căderea arborelui a avut loc drept rezultat a ne defrișării acestuia, după ce a trecut de limita de exploatare, iar factorul natural precum ploaia sau vintul a declanșat doar căderea lui drept urmare a faptului că el a trecut de vârsta exploatabilității.

În concluzie, reclamantul a menționat că, pârâta este obligată să reparate prejudiciul cauzat drept urmare a căderii arborelui peste automobilul său, conform raportului de evaluare a pagubei nr. 4000/12A din 19 decembrie 2022 întocmit de Centru de expertiză independentă auto „Expert Auto Plus”.

Aprecierea primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 25 martie 2024, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Burca Alexandru și, respectiv, încasat de la ÎM ”Asociația de Gospodărie a Spațiilor Verzi” în beneficiul lui Burca Alexandru prejudiciul material în sumă de 200.481,99 lei.

Argumentele din apel:

La 22 aprilie 2024, ÎM ”Asociația de Gospodărie a Spațiilor Verzi” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 25 martie 2024, iar la 29 iulie 2024, a depus cerere de apel motivată, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea apelului s-a indicat că, instanța de fond a examinat cauza superficial, nu a ținut cont de toate circumstanțele cauzei, concluziile instanței vin în contradicție cu probele prezente la materialele cauzei, prin urmare soluția instanței este una neîntemeiată.

Astfel, apelanta a invocat că, instanța de fond eronat a ajuns la concluzia că ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” este responsabilă pentru prejudiciul cauzat intimatului, or, dezbinarea și căderea arborelui peste automobilul lui Burca Alexandru a avut loc drept urmare a condițiilor climaterice nefavorabile.

În acest sens, apelanta a remarcat că, potrivit informației oficiale furnizate de Serviciul Hidrometeorologic de Stat din Republica Moldova Nr.03/986 din 05 octombrie 2022 (anexată la materialele cauzei în instanța de fond), în perioada 08 august 2022 - 09 august 2022, în mun. Chișinău, sau semnalat averse de ploaie însoțite de descărcări electrice, cantitatea precipitațiilor căzute constituind 79,6 mm (160% din norma lunară). Astfel de averse de ploaie cu asemenea cantități de precipitații se consideră fenomen meteorologic extrem.

La fel, potrivit aceleiași surse de informare, la data de 09 august 2022 viteza maximă a vântului a atins 14 m/s (vânt puternic), care a atins criteriile (*după scara Beaufort*) de fenomen meteorologic extrem în sectoarele Rîșcani și Ciocana ale mun. Chișinău. În asemenea circumstanțe, pagubele materiale au fost cauzate urmare a acestor fenomene ale naturii.

Mai mult ca atât, apelanta a subliniat că, potrivit încheierii agentului constatator al IP Rîșcani, din 11 august 2022 s-a stabilit că, în urma condițiilor climaterice nefavorabile din data de 09 august 2022, peste automobilul de model ***** cu n/î ***** a căzut un copac, deteriorându-l.

Respectiv, potrivit art.20 alin. (1) Cod civil, dacă prin lege nu se prevede altfel, persoana răspunde numai pentru prejudiciul cauzat prin fapta sa săvârșită cu vinovăție sub forma intenției sau imprudenței, or, în cazul din speță, apelanta nu poate purta răspundere pentru prejudiciile cauzate în urma fenomenelor naturii avute loc la 09 august 2022.

De altfel, apelanta susține că, potrivit art. 2012 Cod civil, persoana nu poartă răspundere dacă prejudiciul este cauzat de către un eveniment anormal care nu poate fi evitat prin măsuri rezonabile, iar riscul nu îi revine acelei persoane.

În altă ordine de idei, apelanta a menționat că, suma de 200.481,99 lei stabilită prin Raportul de evaluare a pagubei Nr. 4000/12A din 19 decembrie 2022, elaborat de SRL „Expert Auto Plus”, care pe lângă altele nu deține dreptul de practicare a activității de evaluare a autovehiculelor, reprezintă în esență costul materialelor de schimb și al lucrărilor (manoperei) necesare pentru redirecționarea automobilului la stațiile de deservire tehnică, însă acest act nu probează suportarea reală de către reclamant a prejudiciului pretins.

Termenul legal de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost pronunțat la 25 martie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 22 aprilie 2024, Colegiul civil constată că apelul a fost declarat în termen.

Argumentele părților în ședința instanței de apel:

În ședința de judecată, reprezentantul intimatului Burca Alexandru, avocatul Tarnovschi Vasile, a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea fără modificări a hotărârii instanței de fond.

Reprezentantul apelantei nu s-a prezentat la ședința de judecată și nu a înaintat cerere de amânare sau examinare în lipsă, deși procedura de citare legală a fost respectată, motiv din care și conducându-se de prevederile art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, Colegiul a dispus examinarea cauzei în lipsa părții absente.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind explicațiile părții prezente în proces și verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma lucrărilor din dosar în raport cu prevederile legislației aplicabile la caz, Colegiul civil consideră că apelul declarat este neîntemeiat și urmează a fi respins din următoarele considerente.

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

De asemenea, potrivit art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Dispoziția art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (1), (2) și (5) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate, Colegiul civil reține că sarcina instanței de apel derivă din dispozițiile art. 373 alin. (1), (2) și (5) Cod de procedură civilă, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Instanța de apel mai menționează că art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

În cadrul examinării cauzei s-a stabilit că, la 09 august 2022, în timpul ploii și a vântului abundent din mun. Chișinău, pe automobilul de model ***** (număr de înmatriculare *****) ce aparținea lui Burca Alexandru și care se deplasa pe str. *****, vizavi de blocul de locuit *****, a căzut o parte dintr-un arbore ce se afla la marginea traseului, deteriorându-l semnificativ.

La caz, invocând că deteriorarea automobilului este demonstrată prin scrisoarea Inspectorului de poliție Râșcani din 11 august 2022 și imaginile foto de la fața locului și că prin raportul de evaluare a pagubei nr. 4000/12A din 19 decembrie 2022 s-a constatat suma prejudiciului cauzat în mărime de 200.481,99 lei, însă ÎM ”Asociația de Gospodărie a Spațiilor Verzi” se eschivează de la repararea prejudiciului cauzat prin căderea arborelui de starea sanitară a căruia nu s-a preocupat un timp îndelungat, Burca Alexandru a înaintat prezenta acțiune.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 25 martie 2024, cererea de chemare în judecată depusă de Burca Alexandru a fost admisă.

Cu referire la prevederile legislației în vigoare aplicabile speței în cauză, instanța de apel menționează că, în conformitate cu prevederile art. 9 alin. (1) și alin (2) lit. f) Cod civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sunt prevăzute de lege,

dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile. Drepturile și obligațiile civile apar în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.

Potrivit art. 15 alin. (1) Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară, iar art. 16 alin. (1) lit. g) din același cod reglementează că, apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial.

Conform prevederilor art. 19 alin. (1), (2) și (5) Cod civil, în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel. Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat). Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situația în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea.

Prevederile art. 776 Cod civil, stabilesc că, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Prin prisma art. 1998 alin. (1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Potrivit art. 2006 alin.(4) Cod civil, în cazul în care o autoritate publică are o obligație impusă de un act adoptat în scopul protecției contra riscului de producere a unui anumit fel de prejudiciu, ea răspunde pentru prejudiciul de acest fel cauzat sau nepreîntâmpinat prin neexecutarea obligației, cu excepția cazului când autoritatea publică demonstrează că a dat dovadă de diligență rezonabilă în executarea obligației.

În context, conform pct. 7 din Regulamentul privind delimitarea, gestionarea și protejarea spațiilor verzi din municipiul Chișinău, aprobat prin Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 6/10 din 18 iulie 2017, spații verzi din cuprinsul arterelor de circulație sunt aliniamente de arbori și fâșii de vegetație cu lățime diferită, în funcție de caracterul și importanța arterei, pentru ameliorarea ambianței urbane și aspectul estetic al căilor de circulație.

Potrivit pct. 9 din Regulament, spații verzi aferente locuințelor de tip condominiu sunt spații verzi formate dintr-un cadru vegetal, amplasate adiacent blocurilor de locuințe de tip condominiu, cu rol estetic și de protecție, de ameliorare a climatului și a calității aerului.

În conformitate cu pct. 17 din același Regulament, administrarea spațiilor verzi, indicate în anexa nr. 1 a prezentului regulament, este exercitată de ÎM „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi”.

Suplimentar, potrivit pct. 31 din Regulamentul specificat supra, în scopul asigurării securității și protejării se impune efectuarea controlului profilactic și sanitar regular a stării tuturor spațiilor verzi din oraș.

De altfel, prin răspunsul ÎM „Asociația de gospodărie a spațiilor verzi” nr. 927/2022 din 08 noiembrie 2022, în urma efectuării cercetării fitosanitare a 6 arbori, pe adresa unde s-a produs incidentul descris în speță, conform actului fitosanitar nr. 679 din 13 octombrie 2022, s-a constatat că arborii de plop au depășit cu mult vârsta exploatabilității, având dimensiuni mari, fiind supuși pericolului de frângere sau chiar doborâre a lor și prezentând pericol pentru oameni și bunuri.

Conform aceluiași răspuns, ÎM „Asociația de gospodărie a spațiilor verzi” a considerat strict necesar de a înlocui acești arbori de plop bătrâni cu arbori tineri pentru a evita situația de accident (f.d. 19).

Mai mult ca atât, prin răspunsul ÎM „Asociația de gospodărie a spațiilor verzi”, nr. 1037/2022 din 25 noiembrie 2022, arborii din str. *****, 11, mun. Chișinău, au fost marcați cu vopsea albastră la data de 13 octombrie 2022, pentru a fi extrași și înlocuiți cu alții, fapt confirmat prin actul fitosanitar nr. 679 din 13 octombrie 2022. (f.d.21)

Prin prisma normelor citate supra și în raport cu cele constatate din materialele cauzei, Colegiul civil apreciază ca întemeiată concluzia primei instanțe cu privire la admiterea pretențiilor înaintate de către Burca Alexandru cu privire la repararea din contul ÎM „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi”, a prejudiciului material suferit în urma căderii arborelui, or, paguba cauzată intimatului la 09 august 2022, în timpul ploii și a vântului abundent din mun. Chișinău, este calificată drept rezultatul neintervenirii corespunzătoare a apelantei, în prevenirea căderii la caz, a copacului de specia „plop”.

Cu referire la argumentele apelantei, precum că în cazul din speță, nu poate purta răspundere pentru prejudiciile cauzate în urma fenomenelor naturii, care nu puteau fi evitate prin măsuri rezonabile, Colegiul civil menționează că, răspunderea delictuală se angajează în rezultatul încălcării unei obligații legale cu caracter general (născută dintr-un raport civil absolut), care revine tuturor – de a nu leza drepturile altora prin fapte ilicite.

În vederea antrenării răspunderii delictuale este necesar să fie întrunite cumulativ elementele delictului civil și anume: prejudiciul (patrimonial/ moral), fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția, iar în vederea identificării acestor elemente, în cele ce urmează, se va purcede la efectuarea unei analize juridico-civile.

Respectiv, evenimentul produs la 09 august 2022 reprezintă o inacțiune a ÎM „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi”, deoarece, arborele căzut peste autoturismul intimatului, este consecința neonorării obligației legale a apelantei de întreține și asigurare a unei stări fitosanitară cuvenite a spațiilor verzi, în speță din str. *****, *****, mun. Chișinău, iar în urma acestui fapt, apelanta este obligată să recupereze prejudiciul cauzat lui Burca Alexandru.

În aceeași ordine de idei, instanța consideră declarative argumentele apelantei cu privire la prevederile art. 2012 Cod civil, care descriu excluderea răspunderii persoanei pe temei de cauzare a prejudiciului de către un eveniment anormal, or, potrivit informației de pe pagina web a Serviciului Hidrometeorologic de Stat, pe parcursul unui an calendaristic viteza vântului în Republica Moldova depășește viteza de 14 m/s în 5-15 zile, iar în municipiul Chișinău vântul puternic se înregistrează în mediu 10 zile pe an, fapt care demonstrează că atingerea la 09 august 2022 a vitezei vântului de 14 m/s, reprezintă un fenomen meteorologic frecvent în Moldova și nicidecum nu poate fi considerat fenomen meteorologic anormal.

Corelativ, Colegiul civil consideră irelevante argumentele apelantei cu privire la informația Serviciului Hidrometeorologic de Stat din Republica Moldova Nr.03/986 din 05 octombrie 2022, legate fenomenul meteorologic extrem care a dus la căderea copacului, or, în opinia instanței, asemenea argumente ar putea fi invocate în cazul în care un arbore căzut, era să fie într-o stare fitosanitară bună, precum și dacă vârsta exploatabilității arborelui cu pricina nu era să fie depășită.

Cu toate acestea, conținutul scrisorilor nr. 927/2022 din 09 noiembrie 2022 și din 25 noiembrie 2022, demonstrează că caracteristicele arborelui căzut sunt departe de a fi sigure pentru oameni și bunuri, iar neonorarea obligațiunilor ÎM „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi” de a curăța sau înlocui arborii de plop bătrâni, nu poate fi acoperită prin intemperiile periodice din regiune.

Totodată, cu referire la argumentele apelantei despre faptul că Raportul de evaluare a pagubei Nr. 4000/12A din 19 decembrie 2022, elaborat de SRL „Expert Auto Plus” nu poate fi reținut, Colegiul civil menționează că potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale, dacă legea nu dispune altfel.

De asemenea, conform art. 122 alin. (1) Cod de procedură civilă, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace probante nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace, iar conform prevederilor art. 130 alin. (1) din Cod, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

La caz, Colegiul civil reține că raportul de evaluare criticat de către partea apelantă reprezintă o evaluare estimativă a prejudiciului cauzat lui Burca Alexandru, elaborată de o entitate calificată în domeniul evaluării pagubelor auto, iar conform informației oficiale de pe pagina SRL „Expert Auto Plus", aceasta oferă servicii de expertiză și de evaluare a mijloacelor de transport, iar Ciobanu Adrian are calitatea de evaluator și nu de expert judiciar, pentru a fi înregistrat corespunzător.

De altfel, susținând aspectul neacreditării acestei entități și a colaboratorilor ei de a efectua evaluarea prejudiciului mijlocului de transport, nici în prima instanță și nici în instanța de apel, ÎM „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi" nu a prezentat probe care să demonstreze cele invocate.

Mai mult ca atât, potrivit art. 148 alin. (1) Cod de procedură civilă, pentru elucidarea unor aspecte din domeniul științei, artei, tehnicii, meșteșugurilor artizanale și din alte domenii, apărute în proces, care cer cunoștințe speciale, instanța dispune efectuarea unei expertize, la cererea părții sau a unui alt participant la proces, iar în cazurile prevăzute de lege, din oficiu. Actele reviziei ori ale inspecțiilor departamentale, precum și raportul scris al specialistului, nu pot înlocui raportul de expertiză și nici exclude necesitatea efectuării expertizei în aceeași problemă.

Cu toate acestea, deși a invocat dubii referitor la temeinicia calului prejudiciului expus în raportul de evaluare a SRL „Expert Auto Plus", pe lângă faptul că reprezentantul ÎM „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi" nu s-a prezentat la examinarea automobilului și stabilirea pagubei (deși a fost înștiințat despre acest fapt confirmat prin avizul poștal de recepție), apelanta nici în prima instanță și nici în instanța de apel nu a intervenit cu solicitarea efectuării unui raport de expertiză judiciară, pentru a elucida aspectul prejudiciului material în cadrul instanței de judecată.

Suplimentar, Colegiul civil menționează că potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar potrivit art. 372 alin. (1) din Cod, părțile și alți participanți la proces au dreptul să prezinte noi probe dacă au fost în imposibilitatea să o facă la examinarea pricinii în primă instanță.

Nu în ultimul rând, Colegiul civil menționează că fiind o trăsătură esențială a apelului, efectul devolutiv constă în provocarea unei noi judecăți de fond, atât cu privire la problemele de fapt, cât și cu privire la cele de drept, în limitele stabilite prin cererea de apel, astfel circumstanțele și probele care nu au putut fi prezentate în prima instanță, dar au o importanță majoră în soluționarea litigiului urmează să fie prezentate în instanța de apel.

În acest sens, Colegiul civil menționează că din argumentele apelantei nu se desprinde o încălcare esențială de către prima instanță a unor prevederi legale în raport cu drepturile sale legale, or, apelul declarat, nu conține probe sau argumente noi în urma cărora s-ar constata temeinicia cerințelor și ca consecință netemeinicia hotărârii primei instanțe în raport cu împrejurările cauzei, circumstanțele de fapt și normele de drept, fiind elucidate de prima instanță și le-a fost dată apreciere corectă.

De asemenea, în opinia Colegiului civil, prima instanță a examinat cauza, în coroborare cu prevederile legislației în vigoare, desfășurând examinarea litigiului pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale, organizând procesul astfel încât părțile au avut posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu pricina dată judecății și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței, respectiv acordând posibilitate participanților la proces de a-și expune poziția, totodată păstrându-și imparțialitatea și obiectivitatea, creând condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale pricinii.

Colegiul civil remarcă faptul că, în urma pronunțării asupra tuturor aspectelor juridice și făcând trimitere, atât la probele administrate, cât și dispozițiile legale aplicabile la caz, soluția dată de instanța de fond este corectă.

Distinct de cele indicate, instanța de apel, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebait și alții vs France nr. 26561/1995, unde Comisia a menționat că ”... art. 6§1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în apel, mai mult că acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că prima instanță a adoptat o hotărâre legală, întemeiată și bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, iar cererea de apel este nefondată, instanța de apel ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. art. 385 lit. a), 389-390, 394 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de reprezentantul ÎM ”Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, Nicolaescu Gheorghe.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 25 martie 2024 adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Burca Alexandru împotriva ÎM ”Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, cu privire la încasarea despăgubirii pentru prejudiciul material cauzat.

Decizia este definitivă, dar cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni, de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecător Pulbere Ruxanda

Judecători Dulghieru Dorin

Cașcaval Andrei